

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фізичного виховання і спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний проректор з науково-педагогічної роботи
доцент Трина СОЛОНІНКО

2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАСАЖНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ВБ 1.13

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань **22 «Охорона здоров'я»**
спеціальності **227 «Терапія та реабілітація»**
спеціалізація **227.01 «Фізична терапія»**

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
орфіквієвани і спорт. медицини
Протокол № 5
від "16" *червня* 2023 р.
Завідувач кафедри
доцент Ольга КУНИНЕЦЬ
ОК

Затверджено
профільною методичною комісією
з спеціальності «Терапія та реабілітація»
Протокол № 3
від "16" *червня* 2023 р.
Голова профільної методичної комісії
професор Лук'ян АНДРІЮК *Лук'ян Андріюк*

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.мед.н., доцент Леонт'єва З.Р., к.мед.н., доцент Магльована Г.М, ас. Марусяк С.В. під загальною редакцією завідувача кафедри фізичного виховання та спортивної медицини к.біол.н., доцента Кунинець О.Б.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Дутка Роман Ярославович	д.мед.н., професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького
Бичков Микола Анатолійович	д.мед.н., професор, професор кафедри терапії №1 і медичної діагностики ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

ВБ 1.13 “Масажні технології” складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність 227 «Терапія і реабілітація»

спеціалізація 227.01 «Фізична терапія»

рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

ступінь вищої освіти Магістр

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Важливою частиною реабілітаційного процесу українські та закордонні науковці вважають масаж. В даний час немає медичної установи (лікарні, клініки, поліклініки), а також установи санаторно-курортного комплексу, де б не застосовувався масаж як ефективний лікувальний метод. Викладання масажу введено у всіх інститутах і технікумах фізичної культури разом з медичними технікумами. Знання масажу є елементом загальної культури суспільства, оскільки цей широко доступний кожному і простий у вживанні лікувальний метод – це одна з найважливіших умов профілактики захворювань і підтримки високого рівня здоров'я людини. Предметом вивчення навчальної дисципліни - є процес дозованого механічного впливу на поверхню тіла людини за допомогою різних прийомів, які виконуються руками масажиста (мануальний масаж) або спеціальними апаратами (апаратний масаж). Реабілітаційний масаж — це ефективний метод, при якому відновлюється організм після інсульту, при ушкодженні опорно рухового апарату, після переломів та інших ушкоджень. Також, масаж позитивно впливає не лише на роботу м'язів, та покращення кровообігу, а і на психоемоційний стан. Пропоновані методики масажу дозволяють пришвидшити одужання, відновити порушені функції в процесі реабілітації та відновити працездатність.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Масажні технології	3 кредита / 90 год.	0	40	50	I курс (1/2 семестри) Залік	

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Масажні технології» є вивчення процесів дозованого механічного впливу на поверхню тіла людини за допомогою різних прийомів, які виконуються руками масажиста (мануальний масаж) або спеціальними апаратами (апаратний масаж).

Міждисциплінарні зв'язки: «Масажні технології», як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії та фізіології людини, медичної біології, біологічної хімії, пропедевтики внутрішньої медицини, ряду профільних дисциплін, таких як терапія, хірургія, травматологія, фізичне виховання що інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи нормування фізичної активності в комплексному лікуванні захворювань, профілактиці їх загострень і ускладнень, травм, відновленні належної якості життя хворого поліпшення рівня життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності; забезпечує

впровадження сучасних методів діагностики в систему медичного моніторингу; контроль за функціональним станом організму, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосувати знання з фізичної реабілітації осіб в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Масажні технології» є формування системи знань про масаж, розуміння концептуальних основ різних видів масажу, історії розвитку вчення про масажні техніки, спортивний масаж та самомасаж, набуття навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу застосування класичного лікувального, гігієнічного та спортивного видів масажу.

Кінцева мета навчальної дисципліни «Масажні технології» визначається оволодінням професійних знань і вмінь, вмінням враховувати специфіку і відображати багатокomпонентну діяльність фахівця з масажу згідно класифікатора спеціальностей.

Студент оволодіває обов'язковими практичними навичками:

- застосовувати основні та додаткові прийоми масажу на окремих ділянках тіла;
- методику проведення масажу окремих частин тіла, загального оздоровчого й спортивного масажу;
- проводити сеанс часткового та загального оздоровчого й спортивного масажу

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

У результаті вивчення дисципліни «Масажні технології» студент повинен:

I. Оволодіти сучасними знаннями щодо:

- основні порушення рухових функцій;
- основні функції верхньої кінцівки, види та ступені порушень цих функцій;
- основні функції нижніх кінцівок, види та ступені їх порушень;
- основні та додаткові методи діагностики порушення функцій верхніх та нижніх кінцівок;
- засвоїти теоретико-методологічні основи значення масажу та його місця у фізичній реабілітації;
- вивчити покази, протипокази та застереження до застосування видів, форм та методів масажу;
- засвоїти теоретичні дані щодо особливостей прийомів масажу та їх застосування у різновидах масажу

II. Вміти застосовувати знання у практичних ситуаціях:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.
2. Робити висновок про стан фізіологічних функцій організму, його систем та органів:
3. Визначати основні показники діяльності серцево-судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання).
4. Оволодіти практичними навичками виконання різновидів масажу.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни:

- сформувані цілісне уявлення про масаж;
- вивчити механізм масажу;
- надати студентам практичні навички та знання про особливості методики проведення масажу при травмах та захворюваннях.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- **інтегральні:**

- загальні
- спеціальні

Інтегральні компетентності спеціальності:

Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері терапії та реабілітації відповідно до спеціалізації.

Загальні компетентності спеціальності (ЗК):

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.
- ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 07. Здатність працювати автономно.
- ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (ФК):

- ФК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я(МКФ).
- ФК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.
- ФК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.
- ФК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. (ФКфт):

- ФКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.
- ФКфт 02. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.
- ФКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.
- ФКфт 04. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.
- ФКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.
- ФКфт 08. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність (Класифікація компетентностей за НРК)	Знання	Уміння/	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.					
Загальні компетентності					
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати способи аналізу, синтезу інформації на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.
ЗК 2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Володіти науковим мисленням; вміти генерувати нові та оригінальні ідеї; висувати гіпотези; відобразити і встановлювати зв'язки між компонентами задачі.	Вміти працювати з науковою та методичною інформацією; виявляти та аналізувати системні зв'язки, бачити протиріччя і проблеми, незалежно мислити. Вміти аналізувати результат і наукових досліджень та передбачати наслідки їх впровадження; змінювати технології педагогічної та практичної діяльності згідно нових наукових досліджень.	Встановлювати міждисциплінарні зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально; взаємодіяти у формі мозкового штурму.	Нести відповідальність за запропоновані наукові гіпотези; дотримання етичних норм; працювати автономно.
ЗК 3.	Здатність до адаптації та дії в	Знати алгоритми комплексності та	Вміти адаптуватися	Вміти спілкуватися з	Бути відповідальним

	новій ситуації.	невизначеності.	діяльність та знаходити оптимальні рішення в нових умовах.	метою пошуку оптимального рішення в нових ситуаціях чи середовищі.	за рішення та дії в новій ситуації.
ЗК 4	Здатність виявляти та вирішувати проблеми.	Вміти висувати оригінальні підходи та стратегії; підбирати адекватні наукові методи дослідження; формулювати та розв'язувати задачі дослідження	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Вміти працювати з нормативними документами; організовувати роботу членів колективу у змінних умовах; діяти в умовах обмеженого часу та ресурсів.	Відповідати за свою професійну позицію та діяльність; Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
ЗК 5.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Знати свої професійні права та обов'язки; принципи науково доказової практики.	Вміти формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності.	Донести свою позицію до фахівців та нефахівців; ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Відповідати за свою професійну позицію та діяльність; Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.
ЗК 7.	Здатність працювати автономно.	Знати основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії; знати методи та засоби обстеження, планування, втручання та контролю; знати стани, які вимагають скерування до інших фахівців, вміти надати кваліфіковану долікарську допомогу.	Вміти проводити заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму, активності та участі особи; діяти пацієнтоцентрично та згідно нормативно-правових вимог і норм професійної етики;	Налагоджувати зв'язки з пацієнтом/клієнтом, родиною/опікунами, членами реабілітаційної команди для здійснення терапевтичного втручання	Адаптовувати практичну діяльність до змінних умов, бути відповідальним за наслідки професійної діяльності перед пацієнтом/клієнтом, суспільством та іншим фахівцями
ЗК 8.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Знати способи оцінювання виконаної роботи, критерії її якості, способи та форми ведення	Вміти клінічно та рефлексивно мислити та приймати відповідні рішення; вміти	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення вирішення проблем	Бути відповідальним за прийняття рішення та його наслідки

		документації	систематично вести документацію; оцінити якість своєї роботи.		
Спеціальні (фахові) компетентності					
ФК 1	Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я(МКФ).	Знати домени Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП)	Вміти аналізувати зв'язки фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної, духовної та культурної сфер людського життя. Вміти визначати вплив соціальних та особистісних чинників на рухову активність та заняттєву участь пацієнта/клієнта.	Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом роудиною, опікунами членами реабілітаційної команди для визначення проблем та обмежень	Відповідати за визначення проблем з руховою активністю та заняттєвою участю.
ФК 2.	Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.	Знати засоби та методи науково-доказової практики	Коректувати свою практичну діяльність згідно практики заснованій на доказах.	Спілкуватися з колегами для пошуку та впровадження засобів та методів науково-доказової практики; обговорювати з колегами та пацієнтом перебіг та результати терапії з метою її корекції.	Бути відповідальним за набуття та застосування сучасних науково-доказових даних, алгоритмів клінічного мислення в практичній діяльності.
ФК 3.	Здатність	Знати як	Вміти пояснити	Надати	Бути

	ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.	проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та очікувань.	необхідність заходів фізичної терапії та змін середовища для відновлення і підтримки здоров'я Вміти розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.	інформацію пацієнту/клієнту, родині й опікунам про користь, обсяг та зміст фізичної терапії за період проведення реабілітаційних заходів	відповідальним за ефективність письмового та усного професійного спілкування з пацієнтом/клієнтом, родиною й опікунами
ФК 4.	Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.	Знати форми та умови роботи у команді. Знати письмові та усні форми професійного спілкування між членами реабілітаційної команди, іншими представниками сфери охорони здоров'я та соціальної сфери, у академічному та науковому міждисциплінарному середовищі	Вміти провадити практичну діяльність у команді, брати участь у прийнятті колективних рішень. Вміти застосовувати письмові та усні форми професійного спілкування між членами реабілітаційної команди, іншими представниками сфери охорони здоров'я та соціальної сфери, у академічному та науковому Міждисциплінарному середовищі, реабілітаційної команди	Здатність спілкуватися вербально та невербально з членами Реабілітаційної команди, медичними та соціальними службами, громадськими організаціями, представниками уряду задля дотримання прав людей з інвалідністю	Бути відповідальним за результати роботи у команді та професійну взаємодію.
ФКфт 1.	Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.	Знати основи патології, нозології, основні методи діагностики та лікування, покази та протипокази до застосування фізичної терапії	Розуміти етіологію, патогенез та саногенез при складній прогресуючій та мультисистемній патології у контексті практичної	Здатність спілкуватися з фахівцями охорони здоров'я у професійній діяльності	Бути відповідальним за отримання, опрацювання, використання медичної інформації

			діяльності у фізичній терапії Розуміти, вміти трактувати медичну інформацію при здійсненні терапевтичного втручання		
ФКфт 2.	Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.	Знати засоби та методи обстеження, визначення фізичного розвитку та фізичного стану.	Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі Виконувати об'єктивне обстеження, визначати психомоторний та фізичний розвиток, фізичний стан пацієнтів/клієнтів в різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій	Спілкуватися вербально та невербально з пацієнтом/клієнтом, опікунами, членами сім'ї та іншими учасниками реабілітаційного процесу, встановлювати міждисциплінарні зв'язки для отримання відповідної інформації	Бути відповідальним за зміст та спосіб отримання інформації, її документування, дотримання етичних та юридичних вимог.
ФКфт 3.	Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.	Знати основи науково доказової практики, методів прогнозування, встановлення цілей та планування у фізичній терапії.	Вміти прогнозувати результати фізичної терапії, визначати ресурси фізичної терапії; визначати реабілітаційний потенціал пацієнта/клієнта в частині фізичної терапії формулювати цілі у SMART форматі для реалізації потреб пацієнта/клієнта	Представляти чітке логічне обґрунтування програми фізичної терапії під час комунікації із членами команди, пацієнтом чи опікунами; обговорювати відповідні методи втручання.	Бути відповідальним за створену програму фізичної терапії.

ФКфт 4.	Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.	Знати основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії; знати методи та засоби втручання; розуміти процеси, які відбуваються в організмі пацієнта/клієнта під час терапії.	Вміти проводити заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму, активності та участі особи; Діяти пацієнтоцентрично та згідно нормативно-правових вимог і норм професійної етики;	Налагоджувати зв'язки з пацієнтом/клієнтом, родиною/опікунами, членами реабілітаційної команди для здійснення терапевтичного втручання	Адаптовувати практичну діяльність до змінних умов, бути відповідальним за наслідки професійної діяльності перед пацієнтом/клієнтом, суспільством та іншими фахівцями
ФКфт 5.	Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.	Знати методи та форми контролю у фізичній терапії; критерії досягнення цілей; критерії визначення терапевтичного навантаження та способи його корекції.	Вміти здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта; виконувати стандартизовані та нестандартизовані вимірювання результатів; документувати та трактувати отримані дані; аналізувати хід виконання програми фізичної терапії; визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження; коректувати програму фізичної терапії.	Налагоджувати зв'язки з пацієнтом/клієнтом, родиною/опікунами, членами реабілітаційної команди для здійснення контролю та самоконтролю	Самостійно контролювати перебіг фізичної терапії; підбирати терапевтичне навантаження; бути відповідальним за дотримання термінів та процедури контролю; вчасну корекцію терапевтичного навантаження та/або програми фізичної терапії.
ФКфт 8.	Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати	Знати основи менеджменту, роль та функції асистентів, помічників та волонтерів	Вміти застосовувати методи управління та контролю за власною практичною діяльністю і роботою асистентів, помічників та волонтерів.	Здатність обмінюватися інформацією з членами реабілітаційної команди, спілкуватися з ними вербально та невербально.	Самостійно визначати способи управління та контролю за власною практичною діяльністю; бути відповідальним за прийняті рішення та

	роботою асистентів, помічників та волонтерів.				роботу асистентів, помічників та волонтерів.
--	---	--	--	--	--

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ЗК 1-5, 7,8. ФК 1-4. ФКфт 1-5, 8.	ПРфт 1-13, 16,18.	Масажні технології

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРфт 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПРфт 02. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.

ПРфт 03. Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

ПРфт 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПРфт 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРфт 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.

ПРфт 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.

ПРфт 08. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

ПРфт 09. Встановлювати цілі втручання.

ПРфт 10. Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.

ПРфт 11. Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.

ПРфт 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.

ПРфт 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

ПРфт 16. Планувати та здійснювати власний професійний розвиток, планувати та оцінювати професійний розвиток колективу.

ПРфт 18. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години (16 годин лекцій, 45 годин практичних занять, 59 годин самостійної роботи студентів) 4 кредити ЄКТС.

3. Структура навчальної дисципліни «Масажні технології»:

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Інд. Робота
Тема 1. Історія виникнення і розвитку масажу.	-	2	4	-
Тема 2. Організація роботи масажного кабінету. Вимоги до масажиста. Правила роботи масажиста.	-	2		-
Тема 3. Основні поняття і принципи класичного масажу. Види масажу.	-	4	2	-
Тема 4. Механізм фізіологічного впливу масажного на організм людини. Вплив масажу на кровоносну і лімфатичну системи. Вплив масажу на опорно-руховий апарат і м'язову систему. Вплив масажу на нервову систему.	-	2	4	-
Тема 5. Техніка основних і допоміжних прийомів масажу (погладжування і розтирання).	-	2	4	-
Тема 6. Техніка основних і допоміжних прийомів масажу (розминання і вібрації).	-	2	4	-
Тема 7. Загальні основи класичного масажу голови, шиї та шийно-комірцевої зони.	-	4	4	-
Тема 8. Масаж окремих ділянок тіла. Масаж спини, поперекової ділянки і сідничних м'язів.	-	4	4	-
Тема 9. Масаж верхньої і нижньої кінцівок.	-	2	2	-
Тема 10. Методики й техніка виконання часткового, загального самомасажу з оздоровчою метою.	-	2	2	-
Тема 11. Поєднання масажу з іншими засобами відновлення.	-	4	2	-
Тема 12. Загальна характеристика спортивного масажу.	-	4	4	-
Тема 13. Техніка і методика масажу при порушеннях постави у фронтальній і сагітальній площинах. Плоскостопість.	-	2	4	-
Тема 14. Нетрадиційні види масажу: стоун-масаж, бамбуковими паличками, медовий та інші.	-	2	4	-
Тема 15. Методи апаратного масажу: вакуумний, вібромасаж, гідромасаж. Техніка виконання.	-	2	6	-
Усього годин 90/ 3 кредити ECTS	0	40	50	-
Підсумковий контроль				Залік

4. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Історія виникнення і розвитку масажу.	2
2.	Організація роботи масажного кабінету. Вимоги до масажиста. Правила роботи масажиста.	2
3.	Основні поняття і принципи класичного масажу. Види масажу.	4
4.	Механізм фізіологічного впливу масажного на організм людини. Вплив масажу на кровоносну і лімфатичну системи. Вплив масажу на опорно-руховий апарат і м'язову систему. Вплив масажу на нервову систему.	2
5.	Техніка основних і допоміжних прийомів масажу (погладження і розтирання).	2
6.	Техніка основних і допоміжних прийомів масажу (розминання і вібрації).	2
7.	Загальні основи класичного масажу голови, шиї та шийно-комірцевої зони.	4
8.	Масаж окремих ділянок тіла. Масаж спини, поперекової ділянки і сідничних м'язів.	4
9.	Масаж верхньої і нижньої кінцівок.	2
10.	Методики й техніка виконання часткового, загального самомасажу з оздоровчою метою.	2
11.	Поєднання масажу з іншими засобами відновлення.	4
12.	Загальна характеристика спортивного масажу.	4
13.	Техніка і методика масажу при порушеннях постави у фронтальній і сагітальній площинах. Плоскостопість.	2
14.	Нетрадиційні види масажу: стоун-масаж, бамбуковими паличками, медовий та інші.	2
15.	Методи апаратного масажу: вакуумний, вібромасаж, гідромасаж. Техніка виконання.	2
	Разом годин:	40

5. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Історія і розвиток масажу. Загальні анатомічні та фізіологічні основи масажу.	4
2.	Техніка масажу.	5
3.	Масаж спини.	5
4.	Масаж шиї.	4
5.	Масаж верхньої кінцівки. Передпліччя і кисті.	4
6.	Масаж верхньої кінцівки. Плече і суглоби.	4
7.	Масаж нижньої кінцівки. Гомілка і стопа.	6
8.	Масаж нижньої кінцівки. Стегно і суглоби.	4
9.	Масаж грудної клітки, живота.	4
10.	Масаж волосистої частини голови і обличчя.	6
11.	Апаратний масаж. Точковий масаж.	4
	Разом годин:	50

6. Тематичний план лекцій

Згідно наказу №2985-з (додаток 1-4) від 27.09.2023р. навчальним планом лекцій не передбачено.

7. Індивідуальні завдання – немає

8. Методи навчання

Методи використання слова. Основними видами словесної передачі знань у процесі ерготерапії: пояснення, розповідь і бесіда (бесіди вступні; бесіди, спрямовані на повідомлення нових знань, і бесіди для перевірки засвоєних знань і ступеня усвідомленості студентами своїх дій).

Методи забезпечення наочності. До цієї групи методів навчання відносяться показ рухів у натурі або у виді зображень, що сприймаються безпосередньо спостереження. Вивчення функціональних проб завжди супроводжується наочною їх демонстрацією викладачем або студентами із безпосереднім контролем викладача. Демонстрація завжди супроводжується поясненням. Причому слово в цьому випадку відіграє допоміжну роль. В основному в навчальній роботі застосовується демонстрація засобу лікувальної фізкультури у вигляді фізичної вправи самим викладачем або кимось з студентів. Показ може передувати поясненню, супроводжуватися поясненням або виконуватися після пояснення. Демонстрація досягає мети в тому випадку, якщо рух, який показують, гарно видно всім учням, якщо воно виконано технічно правильно, якщо попередньо організовано і правильно спрямована увага учнів.

9. Методи контролю

Засвоєння програми «Масажні техніки», забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є формування студентами знань про масажні методики при різних патологічних процесах, опитування студентів, виконання практичних навичок, функціональних проб, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – залік.

Засвоєння програми «Масажні технології» забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є формування студентами знань про масажні техніки при різних патологічних процесах, опитування студентів, виконання практичних навичок, функціональних проб, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання. Залік отримують студенти після завершення викладання навчальної дисципліни, які повністю виконали вимоги передбачені навчальною програмою. Успішність студентів II курсу оцінюється за традиційною 4-ри бальною шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною), при цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти *Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:*

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком.

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120

4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

13. Методичне забезпечення: плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести поточного студентів, кистьові динамометри, сантиметрові стрічки, спірометри, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, методичні вказівки і т.ін.

14. ЛІТЕРАТУРА

О с н о в н а

- 1.Вакуленко Л.О. Основи масажу / [Л.О. Вакуленко, З.П. Прилуцький, Д.В. Вакуленко, С.В. Кутаков, Н.Ю. Лучишин]. - Тернопіль: ТНПУ, 2013. - 132 с.
- 2.Корольчук А.П. Масаж загальний і самомасаж: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту / А.П.Корольчук, А.С.Сулима – Вінниця: 2018. – 124 с.
- 3.Лікувально-реабілітаційний масаж: навчальний посібник / Д.В.Вакуленко, Л.О.Вакуленко, О.В.Кутакова, Г.В.Прилуцька. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 568 с. + 24 с. кольор. вкл.
- 4.Основи масажу та самомасажу: навч. метод. посіб. / укл. С.В.Дарійчук. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – 184 с.
- 5.Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчук, Д.В.Вакуленко та ін.] ; за заг.ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 372 с.

Додаткова:

- 1.Степашко М.В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині / М. В. Степашко, Л. В. Сухостат. – К.: Медицина, 2010. – 352 с.
- 2.Hans Garten The Muscle Test Handbook Functional Assessment, Myofascial Trigger Points and Meridian Relationships 1st Edition - March 7, 2013. – p.304.

Інформаційні ресурси

- zakon.rada.gov.ua/go/1556-18
- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719473>
- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719427>
- dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16894
- sportbuk.com/.../proekt-novoho-zakonu-ukraji...
- <http://uareferat.com>
- <http://www.lnu.edu.ua/faculty/sport/img>
- mdu.edu.ua/spaw2/uploads/files/19_4.pd
- elibrary.kubg.edu.ua/.../Lyashenko_Tumanova
- www.sworld.com.ua/index.php/ru/pedagogy.../18194-213-923
- <http://lp.edu.ua/node/1347>
- zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-06
- ua.textreferat.com/referat-664.html
- www.ukrreferat.com/index.php?referat=61901
- elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/883
- nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112(1)_24
- studme.com.ua/.../programmno-normativnye_o...